

Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
HENRIKA SAUGMANDSGAARDA ØEJA,
predstavljeni 12. januarja 2017¹

Zadeva C-620/15

A-Rosa Flussschiff GmbH

proti

**Union de recouvrement des cotisations de sécurité sociale et d'allocations familiales (Urssaf)
d'Alsace, pravnemu nasledniku Urssaf departmaja Bas-Rhin,
Sozialversicherungsanstalt des Kantons Graubünden**

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Cour de cassation (kasacijsko sodišče, Francija))

„Predhodno odločanje — Uredba (EGS) št. 1408/71 — Socialna varnost — Določitev zakonodaje, ki se uporablja — Člen 14(2)(a)(i) — Osebe, zaposlene kot člani potujočega osebja v podjetju, ki opravlja storitve mednarodnega prevoza potnikov — Švicarska podružnica — Uredba (EGS) št. 574/72 — Člen 12a(1a) — Potrdilo E 101 — Zavezujoči učinek“

I – Uvod

1. Sodišče je že večkrat ugotovilo, da potrdilo E 101,² ki ga izda pristojni nosilec³ države članice in ki potrjuje, da je delavec, ki se giblje v Evropski uniji, vključen v sistem socialne varnosti te države članice, zavezuje pristojnega nosilca in sodišča države članice gostiteljice, tako da za tega delavca ne more veljati sistem socialne varnosti zadnjenavedene države članice.⁴

2. V obravnavani zadevi Cour de cassation (kasacijsko sodišče, Francija), ki zaseda na občni seji, v bistvu sprašuje Sodišče, ali se ta sodna praksa uporablja za položaje, v katerih so pristojni nosilec ali sodišča države članice gostiteljice ugotovili, da pogoji za izdajo potrdila E 101 očitno niso izpolnjeni.⁵

1 — Jezik izvirnika: francoščina.

2 — Potrdilo E 101, imenovano „potrdilo o zakonodaji, ki se uporablja“, ustreza standardnemu obrazcu, ki ga je pripravila Upravna komisija za socialno varnost delavcev migrantov iz naslova IV Uredbe št. 1408/71. Glej Sklep Upravne komisije št. 202 z dne 17. marca 2005 o vzorčnih obrazcih, potrebnih za uporabo uredb Sveta (EGS) št. 1408/71 in (EGS) št. 574/72 (E 001, E 101, E 102, E 103, E 104, E 106, E 107, E 108, E 109, E 112, E 115, E 116, E 117, E 118, E 120, E 121, E 123, E 124, E 125, E 126 in E 127) (2006/203/ES) (UL 2006, L 77, str. 1). Od 1. maja 2010 je na podlagi novih uredb (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL 2004, L 166, str. 1) in (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL 2009, L 284, str. 1) potrdilo E 101 postalo prenosni dokument A1.

3 — Glede izraza „pristojni nosilec“ glej člen 1(o) Uredbe Sveta (EGS) št. 1408/71 z dne 14. junija 1971 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe, samozaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti, kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EGS) št. 1390/81 z dne 12. maja 1981 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 1, str. 222), Uredbo Sveta (ES) št. 1606/98 z dne 29. junija 1998 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 3, str. 308) ter Uredbo (ES) št. 631/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 10).

4 — Glej zlasti sodbe z dne 10. februarja 2000, FTS (C-202/97, EU:C:2000:75); z dne 30. marca 2000, Banks in drugi (C-178/97, EU:C:2000:169), in z dne 26. januarja 2006, Herbosch Kiere (C-2/05, EU:C:2006:69).

5 — Ta tematika je tudi predmet drugih zadev, ki so še nerešene pred Sodiščem. Glej zlasti zadevo C-474/16, Belu Dienstleistung in Nikless. Glej v tem smislu tudi zadevi C-359/16, Altun in drugi, in C-356/15, Komisija/Belgija.

3. V postopku v glavni stvari gre za spor med nemško gospodarsko družbo in francoskimi organi za socialno varnost v zvezi z odmero prispevkov v znesku več kot dva milijona EUR na podlagi francoskega zakona o socialni varnosti, ker ta družba ni vplačevala prispevkov v francoski sistem socialne varnosti za zaposlene na krovu ladij za križarjenje po francoskih rekah. Francoski organi menijo, da se je za zadevne zaposlene, ker so v celotnem obdobju svoje pogodbe delali na ladjah, ki sta pluli izključno v Franciji, uporabljal francoski sistem socialne varnosti na podlagi člena 13(2)(a) Uredbe (EGS) št. 1408/71,⁶ ki določa splošno pravilo, v skladu s katerim za osebo, zaposleno na ozemlju ene države članice, velja zakonodaja o socialni varnosti te države.

4. Gospodarska družba pa zahteva, naj se za zadevne zaposlene uporabi švicarska zakonodaja o socialni varnosti, pri čemer se opira na potrdila E 101, ki potrjujejo, da so bili ti delavci vključeni v švicarski sistem socialne varnosti. Ta potrdila je izdal švicarski pristojni nosilec na podlagi člena 14(2)(a)(i) navedene uredbe, ki določa izjemo, v skladu s katero za osebo, ki je kot član potujočega ali letalskega osebja podjetja, ki opravlja storitve mednarodnega prevoza potnikov, zaposlena v njegovi podružnici, velja zakonodaja države, na katere ozemlju je ta podružnica.

5. Po mnenju predložitvenega sodišča pogoji, pod katerimi so dejavnost opravljali zadevni zaposleni, očitno ne spadajo na stvarno področje uporabe člena 14 Uredbe št. 1408/71. Zato se postavlja vprašanje, ali lahko v takih okoliščinah pristojni nosilec ali sodišča države članice gostiteljice presoajo in, če lahko, izjemoma podvomijo v veljavnost potrdila E 101, ki ga je izdal pristojni nosilec druge države članice.

6. S tem predlogom se postavlja občutljivo vprašanje, kako na področju socialne varnosti uravnotežiti načeli pravne varnosti in prostega gibanja delavcev v Uniji na eni strani ter potrebo po zagotovitvi pravilne uporabe upoštevni določb Uredbe št. 1408/71 na drugi. To vprašanje je v zadnjih letih zaradi povezovanja trgov dela držav članic vedno pomembnejše.⁷

7. V teh sklepnih predlogih bom pojasnil razloge, iz katerih menim, da v okoliščinah obravnavane zadeve sprememba sodne prakse Sodišča, tako da bi se dopustila izjema od zavezujočega učinka potrdila E 101, ni utemeljena.

II – Pravni okvir

A – Uredba št. 1408/71

8. Člen 13 Uredbe št. 1408/71, naslovljen „Splošna pravila“, je del naslova II, naslovljenega „Določitev zakonodaje, ki se uporablja“, in v odstavkih 1 in 2(a) določa:

1. [...] [Z]a osebe, za katere velja ta uredba, velja zakonodaja zgolj ene države članice. Ta zakonodaja se določi v skladu z določbami tega naslova.

2. Če členi 14 do 17 ne določajo drugače, velja:

a. za osebo, ki je zaposlena na ozemlju ene države članice, velja zakonodaja te države, tudi če stalno prebiva na ozemlju druge države članice ali če je statutarni sedež ali poslovna enota podjetja ali posameznika, ki ga zaposluje, na ozemlju druge države članice“.

⁶ — Glej opombo št. 3.

⁷ — V letih 2012 in 2013 je bilo skupno število izdanih potrdil A1 (novi dokument, s katerim je bilo nadomeščeno potrdilo E 101) 1,53 milijona oziroma 1,74 milijona. Zlasti se je močno povečalo število potrdil A1, izdanih osebam, ki opravljajo dejavnost v dveh ali več državah članicah, in sicer s 168.279 leta 2010 na 370.124 leta 2013, kar je 120-odstotno povečanje v tem obdobju. Glej poročilo Pacoleta, J., in de Wispelaereja, F., *Posting of workers – Report on A1 portable documents issued in 2012 and 2013*, ki ga je Komisija objavila decembra 2014, str. 8.

9. Člen 14 te uredbe, naslovljen „Posebna pravila, veljavna za osebe, ki opravljajo pridobitno dejavnost, razen za mornarje“, je del istega naslova in v odstavku 2(a)(i) določa:

„Člen 13(2)(a) velja ob upoštevanju naslednjih izjem in okoliščin:

[...]

2. Za osebo, ki je običajno zaposlena na ozemlju dveh ali več držav članic, velja sledeča zakonodaja:

- a) za osebo, ki je članica potujočega ali letalskega osebja v podjetju, ki v najemu, za plačilo ali na svoje stroške vodi mednarodne prevozne storitve za potnike ali blago po železnici, cesti, zraku ali celinskih vodah ter ima svoj statutarni sedež ali kraj poslovanja na ozemlju države članice, velja zakonodaja le-te z naslednjimi omejitvami:
 - i. če ima navedeno podjetje podružnico ali stalno zastopništvo na ozemlju države članice, ki ni država članica, v kateri ima svoj statutarni sedež oziroma ni kraj poslovanja, velja za osebo, zaposleno v tej podružnici ali stalnem zastopništvu, zakonodaja države članice, na ozemlju katere je ta podružnica ali stalno zastopništvo;

10. Člen 84a Uredbe št. 1408/71, naslovljen „Odnosi med nosilci in osebami, ki jih zajema ta uredba“, v odstavku 3 določa:

„V primeru težav pri razlagi ali uporabi te uredbe, ki bi lahko ogrozile pravice oseb, ki jih zajema, nosilec pristojne države ali države stalnega prebivališča zadevne osebe stopi v stik z nosilcem/nosilci zadevne države članice/držav članic. Če ni mogoče najti rešitve v razumnem roku, lahko zadevni organi pozovejo Upravno komisijo, da posreduje.“

11. Uredba št. 1408/71 je bila razveljavljena in nadomeščena z Uredbo (ES) št. 883/2004⁸ z učinkom od 1. maja 2010⁹. Upošteveno dejansko stanje v sporu o glavni stvari je torej *ratione temporis* še naprej urejeno z Uredbo št. 1408/71.¹⁰

B – Uredba (EGS) št. 574/72

12. Člen 12a Uredbe (EGS) št. 574/72¹¹ je del naslova III, naslovljenega „Izvajanje določb Uredbe za določitev zakonodaje, ki se uporablja“, in v odstavku 1a določa:

„Za uporabo določb člena 14(2) [...] Uredbe se uporabljajo naslednja pravila:

[...]

8 — Glej opombo št. 2. Omeniti je treba, da ta uredba ne vsebuje več posebnih pravil, ki se uporabljajo za osebe, ki delajo v sektorju mednarodnega prevoza. Te osebe so odslej zajete z določbo v členu 13 navedene uredbe, ki se nanaša na osebe, ki delajo v dveh ali več državah članicah. Glej Praktični vodnik Komisije iz decembra 2013 o zakonodaji, ki se uporablja v Evropski uniji (EU), Evropskem gospodarskem prostoru (EGP) in Švici, str. 24 in 31.

9 — Glej člen 91 Uredbe št. 883/2004 in člen 97 Uredbe (ES) št. 987/2009.

10 — Glej tudi točke 13, 17 in 18 teh sklepnih predlogov.

11 — Uredba Sveta z dne 21. marca 1972 o določitvi postopka za izvajanje št. 1408/71 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 1, str. 83), kakor je bila spremenjena z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 647/2005 z dne 13. aprila 2005 (UL 2005, L 117, str. 1) (v nadaljevanju: Uredba št. 574/72).

Kadar v skladu s členom 14(2)(a) te uredbe za osebo, ki je član potujočega ali letalskega osebja podjetja v mednarodnem prometu, velja zakonodaja države članice, na ozemlju katere je registriran sedež ali poslovalnica podjetja, podružnica ali stalno predstavništvo podjetja, ki ga zaposluje, ali je pretežno zaposlen na ozemlju države članice, kjer stalno prebiva, nosilec, ki ga imenuje pristojni organ te države članice, osebi izda potrdilo, da zanjo velja njena zakonodaja.“

13. Uredba št. 574/72 je bila razveljavljena in nadomeščena z Uredbo (ES) št. 987/2009¹² z učinkom od 1. maja 2010¹³. Za spor o glavni stvari se torej *ratione temporis* še naprej uporablja prvonavedena uredba.¹⁴

C – Sporazum med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami ter Švicarsko konfederacijo o prostem pretoku oseb

14. Člen 8 Sporazuma med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in Švicarsko konfederacijo na drugi o prostem pretoku oseb (v nadaljevanju: Sporazum ES-Švica)¹⁵, naslovljen „Koordinacija sistemov socialne varnosti“, v točki (b) določa:

„Pogodbenice v skladu s Prilogo II predvidijo koordinacijo sistemov socialne varnosti, zlasti z namenom: [...]

a) določitve zakonodaje, ki se uporablja;“

15. Priloga II k Sporazumu ES-Švica, naslovljena „Koordinacija sistemov socialne varnosti“, v členu 1 določa:

„1. Pogodbenici se dogovorita, da bosta na področju koordinacije sistemov socialne varnosti v medsebojnih odnosih uporabljali akte Skupnosti, navedene v različici, veljavni ob podpisu sporazuma, vključno s spremembami iz oddelka A te priloge, ali enakovredne določbe.

2. Pojem ‚država članica‘ oziroma ‚države članice‘ v aktih iz oddelka A te priloge se uporablja za države, zajete z zadevnimi akti Skupnosti, poleg tega pa tudi za Švico.“

16. V oddelku A navedene priloge sta med drugim navedeni uredbi št. 1408/71 in št. 574/72.

17. Na podlagi člena 90(1)(c) Uredbe št. 883/2004 in člena 96(1)(c) Uredbe št. 987/2009 uredbi št. 1408/71 in št. 574/72 ostaneta v veljavi in pravno učinkujeta za namene – med drugim – Sporazuma ES-Švica, dokler se ta sporazum ne spremeni glede na uredbi št. 883/2004 in št. 987/2009.

18. S Sklepom št. 1/2012 Skupnega odbora, ustanovljenega s Sporazumom ES-Švica,¹⁶ ki je začel veljati 1. aprila 2012, je bil oddelek A Priloge II k Sporazumu posodobljen in se odtlej sklicuje na uredbi št. 883/2004 in št. 987/2009. Ker je upošteveno dejansko stanje v sporu o glavni stvari nastalo pred datumom začetka veljavnosti navedenega sklepa, je torej *ratione temporis* še naprej urejeno z uredbama št. 1408/71 in št. 574/72.¹⁷

12 — Glej opombo št. 2.

13 — Glej člen 96(1) Uredbe št. 987/2009.

14 — Glej tudi točke 11, 17 in 18 teh sklepnih predlogov.

15 — Sporazum, podpisan 21. junija 1999 v Luxembourgju in odobren v imenu Evropske skupnosti s Sklepom Sveta in Komisije glede Sporazuma o znanstvenem in tehnološkem sodelovanju z dne 4. aprila 2002 o sklenitvi sedmih sporazumov s Švicarsko konfederacijo (2002/309/ES, Euratom) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 41, str. 89).

16 — Sklep št. 1/2012 Skupnega odbora, ustanovljenega s Sporazumom ES-Švica, z dne 31. marca 2012 o nadomestitvi njegove Priloge II o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL 2012, L 103, str. 51).

17 — Glej tudi Prilogo II, oddelek A, točki 3 in 4, Sporazuma ES-Švica v njeni spremenjeni različici, ki še vedno napotuje na uredbi št. 1408/71 in št. 574/72, „kadar so se zadevni primeri zgodili v preteklosti“.

III – Spor o glavni stvari, vprašanje za predhodno odločanje in postopek pred Sodiščem

19. A-Rosa Flussschiff GmbH (v nadaljevanju: A-Rosa), družba nemškega prava s sedežem v Nemčiji, organizira rečna križarjenja po različnih rekah v Evropi. Družba A-Rosa ima v Švici podružnico, katere dejavnost je vodenje vseh praktičnih, pravnih in obratovalnih vidikov v zvezi z ladjami, ki plujejo po Evropi, ter upravljanje človeških virov v zvezi z osebjem, ki dela na teh ladjah. Družba nima ne hčerinske družbe ne podružnice v Franciji.

20. Družba A-Rosa upravlja med drugim dve ladji za križarjenje po Roni in Saoni v Franciji, na teh ladjah pa delajo sezonski delavci, ki so državljani drugih držav članic, ne Francije, in ki opravljajo hotelske dejavnosti. Ladji plujeta izključno po francoskih celinskih vodah.

21. Družba A-Rosa je bila 7. junija 2007 deležna nenapovedanega pregleda, ki je bil opravljen na teh dveh ladjah in po katerem so francoski nosilci socialne varnosti ugotovili nepravilnosti v zvezi s socialnim zavarovanjem približno 90 zaposlenih, ki so na krovu dvojice ladij opravljali hotelske dejavnosti. Zadevne zaposlene je priskrbela in zaposlila švicarska podružnica družbe na podlagi pogodb o zaposlitvi, za katere velja švicarsko pravo.

22. Med temi pregledovalnimi ukrepi je družba A-Rosa predložila prvi sveženj potrdil E 101 za leto 2007, ki jih je 6. septembra 2007 izdal Sozialversicherungsanstalt des Kantons Graubünden (zavod za socialna zavarovanja kantona Graubünden, Švica, v nadaljevanju: švicarski nosilec) in ki potrjujejo, da so bili zadevni zaposleni vključeni v švicarski sistem socialne varnosti na podlagi člena 14(2)(a)(i) Uredbe št. 1408/71.

23. Union de recouvrement des cotisations de sécurité sociale et d'allocation familiales (združenje za zbiranje dajatev za socialno varnost in družinske dodatke, v nadaljevanju: Urssaf) departmaja Bas-Rhin je 22. oktobra 2007 družbi A-Rosa vročilo odmero prispevkov v znesku 2.024.123 EUR, vključno z zamudnimi obrestmi, ker ta družba v obdobju od 1. aprila 2005 do 30. septembra 2007 za zadevne zaposlene ni vplačevala prispevkov v francoski sistem socialne varnosti.

24. Družba A-Rosa je 7. julija 2008 zoper odmero prispevkov vložila tožbo pri Tribunal des affaires de sécurité sociale du Bas-Rhin (socialno sodišče departmaja Bas-Rhin, Francija), ki je s sodbo z dne 9. februarja 2011 tožbo zavrnilo. Zlasti je menilo, da je po eni strani dejavnost družbe v Franciji običajna, stalna in nepretrgana ter da po drugostrani okoliščina, da je delodajalec predložil potrdila E 101, ne more upravičiti odprave sporne odmere prispevkov.

25. Družba A-Rosa je 10. marca 2011 zoper to sodbo vložila pritožbo pri Cour d'appel de Colmar (pritožbeno sodišče v Colmarju, Francija). Združenje Urssaf regije Alzacija, pravni naslednik združenja Urssaf departmaja Bas-Rhin, je temu sodišču zlasti predlagalo, naj potrdi sodbo Tribunal des affaires de sécurité sociale du Bas-Rhin (socialno sodišče departmaja Bas-Rhin) z dne 9. februarja 2011.

26. Urssaf departmaja Bas-Rhin je z dopisom z dne 27. maja 2011, naslovljenim „Prošnja za odvzem obrazcev E 101, izdanih osebam, ki jih družba [A-Rosa] zaposluje v Franciji“, zaprosilo švicarskega nosilca, naj odvzame potrdila E 101, pri čemer je med drugim navedlo te preudarke:

„Če se dejavnost ladij opravlja stalno in izključno v Franciji, bi morali biti delavci, ki so bili zaposleni posebej za delo na krovu ladje, predmet rednega poročanja francoskim organom za socialno varnost.

[...]

Ker plovba poteka izključno po francoskih celinskih vodah, iz tega sledi, da se [člen 14(2)(a) Uredbe št. 1408/71], ki se nanaša na storitve mednarodnega prevoza potnikov, ne uporablja za položaj zaposlenih te družbe.

Zato obrazci E 101, izdani za te zaposlene, ne bi smeli biti pripravljeni na podlagi [člena 14(2)(a) Uredbe št. 1408/71].“

27. Švicarski nosilec je v dopisu z dne 18. avgusta 2011, naslovljenem na Urssaf departmaja Bas-Rhin, med drugim navedel:¹⁸

„Družba [A-Rosa] ponuja izlete z ladjami za križarjenje po Donavi, Roni/Saoni in Renu. Poleg tega družba opravlja precej gospodarskih dejavnosti v Švici. Švicarska hčerinska družba v Churu opravlja vse delo, ki se nanaša na obratovanje ladij za križarjenje. Zaposlovanje osebja je prav tako potekalo prek švicarske hčerinske družbe v Churu.

Zlasti izleti po Donavi in Renu prečkajo več evropskih držav. Poleg tega [družba A-Rosa] trdi, da posadke tudi izmenično delajo na različnih ladjah in potovanjih. Zaposleni v [družbi A-Rosa] načeloma izpolnjujejo pogoje, omenjene v [člen 14(2)(a) Uredbe št. 1408/71].

Družbo [A-Rosa] smo opozorili na dejstvo, da se na podlagi določb [člena 14(2)(a) Uredbe št. 1408/71] posebni predpisi v zvezi z zaposlenimi uporabljajo, le če ti delajo za mednarodno prevozno podjetje na ozemlju *dveh ali več držav članic*. Če osebe svojo dejavnost na krovu ladij dejansko opravljajo samo na francoskem ozemlju, se zaradi načela kraja dejavnosti ([člen 13(2)(a) Uredbe št. 1408/71]) uporabljajo francoske pravne določbe.

Družbi [A-Rosa] [...] smo naložili, da mora prispevke za socialno varnost za osebe, ki dejansko delajo le v eni državi [Evropske unije], odslej obračunavati [v skladu s] pravom zadevne države.

Upoštevajoč vsa dejstva in zlasti glede na to, da so bili leta 2007 za osebe, zaradi katerih ste nam poslali pritožbo, vsi prispevki za socialno varnost obračunani in plačani v Švici, vas prosimo, da se odpoveste retroaktivnemu popravku, s katerim bi se za zavarovanje uporabljale francoske pravne določbe.“

28. Družba A-Rosa je med postopkom pred Cour d'appel de Colmar (pritožbeno sodišče v Colmarju) predložila drugi sveženj potrdil E 101 za leti 2005 in 2006, ki jih je švicarski pristojni nosilec izdal 14. maja 2012 na podlagi člena 14(2)(a)(i) Uredbe št. 1408/71.

29. Cour d'appel de Colmar (pritožbeno sodišče v Colmarju) je s sodbo z dne 12. septembra 2013 v bistvenem zavrnilo pritožbo družbe A-Rosa. To sodišče je zlasti menilo, da potrdila E 101, ki jih je predložila družba, te ne oproščajo njenih obveznosti do francoskega sistema socialne varnosti, ki bi moral veljati za zadevne zaposlene na podlagi člena 13(2)(a) Uredbe št. 1408/71. Glede izjeme iz člena 14(2)(a)(i) te uredbe je navedeno sodišče podalo te preudarke:

„[...] [P]o eni strani [...] predložena potrdila E 101 niso povezana z dejansko zasedenimi delovnimi mesti na ladjah Luna in Stella in imeni teh ladij sploh nista omenjeni.

Poleg tega družba pritožnica po drugi strani ne navaja, da je zadevno osebje razen za hotelske dejavnosti na svojih ladjah Luna in Stella zaposlovala tudi drugje. Kot je pojasnila, je ti ladji za križarjenje uporabljala le na Roni in Saoni od aprila do novembra, v zimskem času pa ju je imela privezani v Lyonu.

Iz tega sledi, da so bile stranke sicer lahko pridobljene v tujini in da so se pogodbe z družbo pritožnico sklepale zunaj francoskega ozemlja, vendar se je prevoz potnikov po celinskih plovnih poteh, za katerega je bilo zadevno osebje zaposleno, izvajal le znotraj nacionalnih meja in ni imel mednarodne narave.

18 — Prevod izvirnika navedenega dopisa, ki je v nemščini, je predložila francoska vlada.

Družba pritožnica je res poskrbela, da so ji bila izdana potrdila E 101 na podlagi [člena 14(2)(a)(i) Uredbe št. 1408/71], pri čemer je treba opozoriti, da je pazila, da niso bili navedeni niti kraji opravljanja dela niti ladje, na katerih je bilo osebje zaposleno. Tako je ohranila možnost uporabiti osebje, ki je bilo zaposleno za storitve mednarodnega prevoza, med drugim na ladjah, za katere sicer izjavlja, da jih uporablja na Renu in Donavi, tako da ni treba dvomiti o veljavnosti potrdil E 101, predloženih za obravnavo.

Vendar je bilo zadevno osebje na koncu zaposleno le za križarjenja v Franciji, zato družba pritožnica ne more biti upravičena do sistema odstopanj, določenega za storitve mednarodnega prevoza potnikov“.

30. Iz sodbe Cour d'appel de Colmar (pritožbeno sodišče v Colmarju) z dne 12. septembra 2013 je razvidno, da je združenje Urssaf regije Alzacija pozvalo švicarski nosilec k vstopu v pravdo, vendar se ta ni pridružil postopku in si ni priskrbel zastopanja.

31. Družba A-Rosa je 21. oktobra 2013 zoper to sodbo vložila kasacijsko pritožbo pri Cour de cassation (kasacijsko sodišče, Francija), ki je na občni seji prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali učinek, ki ga ima obrazec E 101, ki ga v skladu s členoma 11(1) in 12a(1a) Uredbe št. 574/72 [...] izda nosilec, ki ga imenuje pristojni organ v državi članici, katere zakonodaja o socialni varnosti ostane v uporabi za položaj zaposlene osebe, velja na eni strani za nosilce in organe države gostiteljice in na drugi za sodišča iste države članice, če se ugotovi, da pogoji za opravljanje dejavnosti zaposlene osebe očitno ne spadajo na stvarno področje uporabe pravil o odstopanjih iz člena 14(1) in (2) Uredbe št. 1408/71?“

32. Pisna stališča so vložili družba A-Rosa, Urssaf regije Alzacija, belgijska, češka, irska, francoska in ciprska vlada ter Komisija. Družba A-Rosa, Urssaf regije Alzacija, belgijska, irska in francoska vlada ter Evropska komisija so na obravnavi 5. oktobra 2016 ustno podali stališča.

IV – Pravna analiza

A – Uvodne ugotovitve

33. Predložitveno sodišče z vprašanjem za predhodno odločanje Sodišče v bistvu prosi za pojasnilo, ali zavezujoči učinek, ki se s sodno prakso Sodišča običajno pripisuje potrdilu E 101,¹⁹ velja za pristojni nosilec in sodišča države članice gostiteljice, če ta nosilec in ta sodišča ugotovijo, da pogoji za opravljanje dejavnosti zaposlene osebe očitno ne spadajo na stvarno področje uporabe člena 14(1) in (2) Uredbe št. 1408/71.

34. V podporo svojemu predlogu predložitveno sodišče med drugim poudarja, da se ta problematika zdaj pojavlja v številnih sporih zaradi internacionalizacije dejavnosti podjetij ter sprejemanja strategij davčne in socialne optimizacije, ki lahko ogrozita načeli prostega gibanja delavcev in svobode opravljanja storitev ter obstoj učinkovite in neizkrivljene konkurence na notranjem trgu. Sicer je iz

19 — Glej zlasti sodbe z dne 10. februarja 2000, FTS (C-202/97, EU:C:2000:75); z dne 30. marca 2000, Banks in drugi (C-178/97, EU:C:2000:169), in z dne 26. januarja 2006, Herbosch Kiere (C-2/05, EU:C:2006:69).

stališč, ki so bila predložena Sodišču, razvidno, da je ta predlog dopolnitev dveh sodb, ki ju je 11. marca 2014 izdal kazenski oddelek Cour de cassation (kasacijsko sodišče, Francija) in v katerih se je v okviru kazenskih postopkov podvomilo o zavezujočem učinku potrdila E 101, ki ga je izdal pristojni nosilec druge države članice.²⁰

35. Najprej je treba navesti, da je iz predložitvene odločbe razvidno, da je švicarski nosilec zadevna potrdila E 101 izdal na podlagi člena 14(2)(a)(i) Uredbe št. 1408/71, to je na podlagi izjeme v zvezi z osebami, ki so zaposlene kot člani potujočega ali letalskega osebja v podjetju, ki opravlja storitve mednarodnega prevoza potnikov ali blaga.²¹ Iz tega izhaja, da se v obravnavanem primeru vprašanje predložitvenega sodišča glede zavezujočega učinka potrdila E 101 postavlja le v zvezi s to določbo. Zavezujoči učinek potrdila E 101 namreč ne more presegati vsebine tega potrdila. Zato menim, da se vprašanje za predhodno odločanje v resnici nanaša na to določbo, ne pa na druge izjeme iz navedenega člena.²²

36. Dalje, opozoriti je treba, da predložitveno sodišče ni podalo nobene navedbe v tem smislu, da gre v obravnavani zadevi – kot se zdi, da namigujeta Urssaf regije Alzacija in francoska vlada –²³ za primer goljufije ali zlorabe pravice družbe A-Rosa ali zadevnih delavcev. V nadaljnji analizi bom torej izhajal iz premise, da se z vprašanjem za predhodno odločanje ne želijo pridobiti pojasnila glede uporabe sodne prakse Sodišča v zvezi z zavezujočim učinkom potrdila E 101 v primeru goljufije ali zlorabe pravice.²⁴

37. Nasprotno, po mojem mnenju želi predložitveno sodišče z vprašanjem za predhodno odločanje izvedeti, ali lahko pristojni nosilec ali sodišča države članice gostiteljice zavrnejo potrdilo E 101, da bi za delavca uporabili sistem socialne varnosti te države članice, v položaju, kot je ta v postopku v glavni stvari, v katerem ta nosilec ali ta sodišča ugotovijo, da pogoji za opravljanje dejavnosti zaposlene osebe očitno ne spadajo na stvarno področje uporabe določbe, na podlagi katere je bilo izdano potrdilo E 101 – v tem primeru je to člen 14(2)(a)(i) Uredbe št. 1408/71 – čeprav nosilec, ki je potrdilo izdal, kljub tej ugotovitvi ni odvzel oziroma razveljavil navedenega potrdila.²⁵

38. V zvezi s tem je iz spisa razvidno, da je v obravnavanem primeru med francoskimi organi in švicarskim nosilcem, ki je izdal potrdila E 101, potekal dialog glede njihovega odvzema. V tem okviru je švicarski nosilec francoskim organom priznal, da se navedeni člen 14(2)(a) ne uporablja za zadevne delavce, če ti svojo dejavnost na krovu ladij dejansko opravljajo samo na francoskem ozemlju.²⁶

20 — Sodbi št. 1078 (FR:CCASS:2014:CR01078) in št. 1079 (FR:CCAS:2014:CR01079) z dne 11. marca 2014. S tema sodbama je kazenski oddelek Cour de cassation (kasacijsko sodišče) zaradi prikritega dela obsodil dve letalski družbi – in sicer britansko in špansko – čeprav sta predložili potrdila E 101, ki so potrjevala vključenost zadevnih delavcev v sisteme socialne varnosti drugih držav članic. To sodišče je menilo, da Sodišču ni treba postaviti vprašanja za predhodno odločanje.

21 — Glej točki 22 in 28 teh sklepnih predlogov.

22 — Natančneje, po mojem mnenju se obravnavana zadeva ne nanaša na izjeme iz člena 14(1) Uredbe št. 1408/71 v zvezi z osebami, *napotenimi* na ozemlje drugih držav članic.

23 — Urssaf regije Alzacija je na obravnavi navedlo, da so v obravnavanem primeru vsa francoska sodišča ugotovila goljufijo. Francoska vlada pa v pisnem stališču trdi, da je verjetno, da je družba A-Rosa, ko je vložila vlogo za izdajo potrdil, ki jih je predložila po pregledu združenja Urssaf, prikrila dejstvo, da zadevni zaposleni delajo le v eni državi članici, da bi dosegla, da se za zaposlene osebe, ki so državljani držav članic Unije, ne bi uporabila francoska zakonodaja. Po navedbah te vlade je francosko računsko sodišče ocenilo, da goljufije, povezane z neprijavljenimi napotenimi delavci, francoskemu sistemu socialne varnosti povzročajo izgubo prihodkov iz naslova prispevkov za socialno varnost v višini 380 milijonov EUR.

24 — V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča je v okviru postopka predhodnega odločanja, določenega v členu 267 PDEU, zgolj nacionalno sodišče pristojno za ugotavljanje in presojo dejanskega stanja spora o glavni stvari. Glej med drugim sodbo z dne 28. julija 2016, Kratzer (C-423/15, EU:C:2016:604, točka 27).

25 — Rad bi poudaril, da so v obravnavanem primeru stranke v sporu o glavni stvari in intervenientke pred Sodiščem izrazile različna stališča glede vprašanja, ali je položaj zadevnih delavcev zajet s členom 14 Uredbe št. 1408/71 ali ne. Družba A-Rosa navaja, da položaj zadevnih delavcev spada na področje uporabe tako odstavka 1 kot odstavka 2 tega člena 14, pri čemer trdi, da so bili navedeni delavci zaposleni za delo na vseh ladjah za križarjenje, ki jih uporablja družba, ne glede na njihov geografski položaj. Urssaf regije Alzacija nasprotno meni, da se v tem primeru ne uporablja noben izmed teh dveh odstavkov, s čimer se strinja irska vlada. Komisija pa soglaša z analizo francoskih sodišč, kar zadeva očitno neuporabo člena 14(2)(a) Uredbe št. 1408/71. Vendar meni, da je predložitveno sodišče svoje vprašanje za predhodno odločanje zmotno oprlo na premiso, da zaposleni očitno ne spadajo na področje uporabe odstavka 1(a) tega člena. Nazadnje, ciprska vlada zatrjuje, da je pristojni nosilec izdal potrdila E 101, zato je treba domnevati, da so bila izdana v skladu s predpisi in izražajo dejanske okoliščine.

26 — Glej točko 27 teh sklepnih predlogov.

39. Vendar švicarski nosilec ni opravil nobene konkretne presoje vprašanja, ali in koliko to velja za zadevne delavce, da bi za vsako od teh potrdil ugotovil, ali ga je treba odvzeti oziroma razveljaviti. Še več, ta nosilec je francoske organe zaprosil, naj se odpovejo retroaktivnemu popravku, s katerim bi se za zavarovanje uporabljale francoske pravne določbe, kar so francoski organi implicitno zavrnil. Odmera prispevkov, ki je bila vročena družbi A-Rosa, je bila namreč pogojena s prav takim retroaktivnim popravkom.²⁷ Skratka, dialog med francoskimi organi in švicarskim nosilcem ni omogočil rešitve težav, ki so se pojavile v tem primeru, zlasti glede vprašanja odvzema potrdil E 101 in popravkov, ki so bili potrebni v zvezi s tem.

40. Načelno vprašanje v središču obravnavane zadeve je vprašanje, kateri nacionalni organ je v takem položaju na koncu pristojen za ugotavljanje veljavnosti potrdila E 101 in s tem za določitev zakonodaje o socialni varnosti, ki se uporablja za položaj zadevnega delavca, na podlagi določb naslova II Uredbe št. 1408/71. Ali ima nosilec, ki je izdal potrdilo E 101, vedno zadnjo besedo glede zavezujoče moči potrdila? Ali pa je treba v takem položaju pristojnemu nosilcu države članice gostiteljice ali vsaj sodiščem te države članice priznati možnost, da zavrnejo potrdilo E 101, če ga nosilec izdajatelj ni sam odvzel oziroma razveljavil?

B – Predlagani odgovori

41. Družba A-Rosa, češka, irska in ciprska vlada ter Komisija predlagajo, naj se na vprašanje za predhodno odločanje odgovori, da zavezujoč učinek potrdila E 101 velja tudi v položaju, kot je ta v postopku v glavni stvari, v katerem so pristojni nosilec ali sodišča države članice gostiteljice ugotovili, da pogoji za opravljanje dejavnosti zaposlene osebe očitno ne spadajo na stvarno področje uporabe člena 14(2)(a)(i) Uredbe št. 1408/71. Po mnenju teh strank iz sodne prakse Sodišča, ki se je začela s sodbo FTS,²⁸ izhaja, da je samo nosilec, ki je izdal potrdilo E 101, v tem primeru švicarski, pristojen odločiti o razveljavitvi oziroma neuporabi potrdila E 101 z njegovim odvzemom, če ugotovi, da je bila z izdajo potrdila storjena napaka.

42. Nasprotno pa Urssaf regije Alzacija in francoska vlada Sodišču v bistvu predlagata, naj spremeni to sodno prakso tako, da pristojnemu nosilcu in sodiščem države članice gostiteljice prizna možnost zavrnitve potrdila E 101 v primeru, v katerem očitno ni mogoče uporabiti določbe, na podlagi katere je bilo potrdilo izdano. Ti stranki se sklicujeta, prvič, na pomanjkljivosti, ki jih vključujeta postopek dialoga in spravni postopek, določena v Uredbi št. 1408/71 za zagotovitev učinkovitega pravnega sredstva državi članici gostiteljici ob nesodelovanju države, ki je izdala potrdilo E 101, ali v primeru nesoglasja z njo. Drugič, ti stranki se opirata na pomen, ki se s sodno prakso Sodišča v drugih kontekstih priznava preprečevanju nelojalne konkurence in socialnega dampinga.²⁹

43. Belgijska vlada pa meni, da v položaju, ki je predmet tega vprašanja za predhodno odločanje, sprememba sodne prakse Sodišča ni potrebna, da bi lahko pristojni nosilec ali sodišča države članice gostiteljice zavrnil potrdilo E 101, ker bi šlo zgolj za ugotavljanje na prvi pogled, ali je bilo potrdilo izdano za drugačno dejavnost od tiste, ki jo opravlja delavec, na katerega se navedeno potrdilo nanaša.

27 — Odmera prispevkov, ki je bila družbi A-Rosa vročena 22. oktobra 2007, se je tako nanašala na obdobje od 1. aprila 2005 do 30. septembra 2007. Glej točko 23 teh sklepnih predlogov.

28 — Sodba z dne 10. februarja 2000, FTS (C-202/97, EU:C:2000:75).

29 — Zadevni stranki navajata še tretji argument, ki se nanaša na nujnost boja proti zlorabam pravice in goljufijam. Ker iz predložitvene odločbe ni razvidno, da bi bil v obravnavanem primeru podan primer zlorabe ali goljufije, menim, da tega argumenta v tej zadevi ni treba obravnavati. Glej v zvezi s tem točko 36 teh sklepnih predlogov.

C – Kolizijska pravila, določena z Uredbo št. 1408/71, in sodna praksa Sodišča v zvezi z zavezujočim učinkom potrdila E 101

44. Preden se lotim vprašanja spremembe sodne prakse Sodišča v zvezi z zavezujočim učinkom potrdila E 101, se mi zdi koristno navesti glavne značilnosti sistema kolizijskih pravil, uvedenega z določbami naslova II Uredbe št. 1408/71, in preudarke, na katerih temelji ta sodna praksa.

45. Najprej je treba opozoriti, da je namen Uredbe št. 1408/71 le določitev sistema koordinacije nacionalnih zakonodaj o socialni varnosti, ob spoštovanju njihovih posebnih značilnosti,³⁰ zato so kolizijska pravila iz te uredbe št. 1408/71 zavezujoča za države članice.³¹ Določbe iz naslova II te uredbe, ki zajemajo člen 14(2)(a)(i), po mnenju Sodišča določajo popoln in enoten sistem kolizijskih pravil, katerih cilj je ta, da za delavce, ki se gibljejo v Uniji, velja sistem socialne varnosti samo ene države članice, da se tako preprečijo prekrivanje nacionalnih zakonodaj, ki se uporabljajo, in zapleti, ki lahko iz tega izhajajo.³²

46. To splošno načelo uporabe ene zakonodaje na področju socialne varnosti je potrjeno v členu 13(1) Uredbe št. 1408/71, ki določa, da se za osebe, za katere velja ta uredba, uporablja zakonodaja samo ene države članice.³³

47. Cilj potrdila E 101 je zagotoviti spoštovanje navedenega načela, hkrati pa je njegov namen v konkretnih primerih preprečiti pojav sporov o pristojnosti, ki bi izhajali iz različnih presoj zakonodaje o socialni varnosti, ki se uporablja.³⁴ V zvezi s tem potrdilo E 101 prispeva k zagotavljanju pravne varnosti delavcev, ki se gibljejo v Uniji,³⁵ ter posledično k lažšanju prostega pretoka delavcev in svobode opravljanja storitev v Uniji, kar je cilj Uredbe št. 1408/71.³⁶

48. Glede pravnega učinka potrdila E 101 iz ustaljene sodne prakse izhaja, da dokler se to potrdilo ne odzame ali razglasi za neveljavno, je za pristojni nosilec države članice gostiteljice zavezujoče v tem smislu, da mora ta nosilec upoštevati dejstvo, da za delavca že velja zakonodaja o socialni varnosti države, v kateri ima sedež podjetje, ki ga zaposluje. Posledično ta nosilec za zadevnega delavca ne more uporabiti svojega sistema socialne varnosti.³⁷ Sodišče je prav tako pojasnilo, da je potrdilo E 101 zavezujoče tudi za sodišča države članice gostiteljice, ki zato niso pristojna, da preverjajo veljavnost potrdila E 101 glede potrditve elementov, na podlagi katerih je tako potrdilo izdano.³⁸

30 — Glej četrto uvodno izjavo Uredbe št. 1408/71 in sodbo z dne 3. aprila 2008, Derouin (C-103/06, EU:C:2008:185, točka 20).

31 — Glej sodbo z dne 14. oktobra 2010, van Delft in drugi (C-345/09, EU:C:2010:610, točka 52).

32 — Glej sodbo z dne 4. oktobra 2012, Format Urządzenia i Montażu Przemysłowe (C-115/11, EU:C:2012:606, točka 29 in navedena sodna praksa).

33 — Glej točko 8 teh sklepnih predlogov. V zvezi z načelom ene zakonodaje glej sodbo z dne 26. oktobra 2016, Hoogstad (C-269/15, EU:C:2016:802, točki 35 in 36), in osmo uvodno izjavo navedene uredbe.

34 — Glej v tem smislu sklepne predloge generalnega pravobranilca C. O. Lenza v zadevi Calle Grenzshop Andresen (C-425/93, EU:C:1995:12, točka 60).

35 — Iz pripravljalnega gradiva za člen 12a(1a) Uredbe št. 574/72 izhaja, da je bil ta člen vstavljen „[z]aradi pravne varnosti“. Glej obrazložitveni memorandum predloga, ki je pripeljal do sprejetja Uredbe št. 647/2005 o spremembi Uredbe št. 574/72 (COM(2003) 468 final, točka 2). Glej tudi sodbo z dne 12. februarja 2015, Bouman (C-114/13, EU:C:2015:81, točka 27).

36 — Glej v tem smislu sodbo z dne 26. januarja 2006, Herbosch Kiere (C-2/05, EU:C:2006:69, točka 20). Glej tudi drugo uvodno izjavo navedene uredbe in sodbo z dne 26. maja 2005, Allard (C-249/04, EU:C:2005:329, točka 31).

37 — Glej v tem smislu zlasti sodbe z dne 10. februarja 2000, FTS (C-202/97, EU:C:2000:75, točka 55); z dne 30. marca 2000, Banks in drugi (C-178/97, EU:C:2000:169, točka 42), in z dne 26. januarja 2006, Herbosch Kiere (C-2/05, EU:C:2006:69, točka 26). Glej poleg tega sodbo Sodišča EFTA z dne 14. decembra 2004, Tsomakas Athanasios m.fl. v Staten v/Rikstrygdeverket (E-3/04, EFTA Court Report 2004, str. 95, točka 31), v kateri se s potrdili E 101 enačijo enakovredne uradne izjave („equivalent official statements“). Čeprav se Sodišče še ni izrecno opredelilo do zavezujoče narave potrdila E 101, izdanega na podlagi izjeme iz člena 14(2)(a) Uredbe št. 1408/71, pa je pojasnilo, da se njegova sodna praksa s tega področja nanaša na položaje, v katerih so bila potrdila E 101 na podlagi določb naslova III Uredbe št. 574/72 izdana delavcem, ki so spadali pod naslov II Uredbe št. 1408/71, ne da bi kakor koli razlikovalo med določbami iz teh naslovov. Glej sodbi z dne 12. februarja 2015, Bouman (C-114/13, EU:C:2015:81, točka 26), in z dne 9. septembra 2015, X in van Dijk (C-72/14 in C-197/14, EU:C:2015:564, točka 43).

38 — Glej sodbo z dne 26. januarja 2006, Herbosch Kiere (C-2/05, EU:C:2006:69, točke od 30 do 32).

49. Z določbami Uredbe št. 1408/71, kot jih razlaga Sodišče, se tako uvaja ne le sistem kolizijskih pravil, temveč hkrati tudi sistem delitve pristojnosti med državami članicami³⁹ v tem smislu, da je nosilec, ki je izdal potrdilo E 101, edini pristojen za presojo njegove veljavnosti in za odločanje – bodisi na lastno pobudo bodisi v odgovor na prošnjo, ki jo predloži pristojni nosilec druge države članice – ali je treba glede na zbrane informacije v zvezi z dejanskim položajem delavca odvzeti oziroma razveljaviti navedeno potrdilo, kar bi povzročilo, da to potrdilo ne bi bilo več zavezujoče za pristojne nosilce in sodišča drugih držav članic.⁴⁰

50. Vztrajanje Sodišča pri izključni naravi pristojnosti nosilca izdajatelja za presojo veljavnosti potrdila E 101⁴¹ ni posledica formalističnega pristopa, ampak po mojem mnenju temelji na nujnosti zagotoviti spoštovanje načela ene zakonodaje, določenega v členu 13(1) Uredbe št. 1408/71. Priznanje vzporedne pristojnosti državi članici gostiteljici bi namreč nujno vključevalo tveganje srečevanja z nasprotujočimi si odločbami glede zakonodaje, ki se uporablja v konkretnem primeru, in s tem tveganje dvojnega socialnega zavarovanja, skupaj z vsemi posledicami, ki bi izhajale iz tega, med katerimi je tudi ta, da bi moral delavec plačevati dvojne prispevke.⁴² Poleg tega delavec ne bi imel nobenega pravnega sredstva, da bi preprečil tak rezultat.⁴³

51. Tveganje nasprotujočih si odločb po mojem mnenju nikakor ni zanemarljivo glede na zapletenost zadevnih predpisov in nasprotujoče si nacionalne interese, ki obstajajo na področju socialne varnosti. Kot lepo ponazarja ta zadeva, je lahko vprašanje zakonodaje o socialni varnosti, ki se uporablja, predmet različnih mnenj, tudi v primeru, v katerem pristojni nosilec ali sodišča države članice gostiteljice menijo, da položaj delavca očitno ni zajet z določbo, na podlagi katere je bilo izdano potrdilo E 101.⁴⁴

52. Tudi če se bi bilo glede že plačanih prispevkov mogoče pritožiti, bi lahko možnost, da bi se za delavca uporabil sistem socialne varnosti države članice gostiteljice, zanj ustvarjala pravno negotovost. Kot pa je poudarilo Sodišče, se zahteva pravne varnosti uveljavlja s posebno strogostjo, kadar gre za predpise, ki lahko vključujejo finančno breme, da bi se zadevnim osebam omogočilo, da se natančno seznanijo z obsegom obveznosti, ki so jim s temi predpisi naložene.⁴⁵ Poleg tega bi taka pritožba nujno vključevala upravne ali sodne zaplete, kar je v nasprotju s splošnim ciljem Uredbe št. 1408/71, ki je olajšati prosto gibanje delavcev v Uniji.⁴⁶

53. Zgornje ugotovitve po mojem mnenju veljajo tako za pristojni nosilec države članice gostiteljice kot za sodišča te države članice. Posledice za zadevnega delavca namreč niso nič manj resne v primeru, da bi bilo potrdilo E 101 zavrnjeno po sodnem postopku.⁴⁷

39 — Glej v tem smislu sklepne predloge generalnega pravobranilca F. G. Jacobsa v zadevi FTS (C-202/97, EU:C:1999:33, točka 60).

40 — Višja sodišča držav članic so dobro seznanjena s sodno prakso Sodišča. Glej zlasti sodbo Cour de cassation (kasacijsko sodišče, Belgija) z dne 2. junija 2003 v zadevi S.02.0039.N in sodbo Bundesgerichtshof (zvezno sodišče, Nemčija) z dne 24. oktobra 2006 v zadevi 1 StR 44/06.

41 — Glej v tem smislu sodbe z dne 10. februarja 2000, FTS (C-202/97, EU:C:2000:75, točke od 53 do 55); z dne 30. marca 2000, Banks in drugi (C-178/97, EU:C:2000:169, točke od 40 do 42), in z dne 26. januarja 2006, Herbosch Kiere (C-2/05, EU:C:2006:69, točke od 24 do 26 in od 30 do 32). Glej tudi sodbi z dne 12. februarja 2015, Bouman (C-114/13, EU:C:2015:81, točki 26 in 27), in z dne 9. septembra 2015, X in van Dijk (C-72/14 in C-197/14, EU:C:2015:564, točki 40 in 41).

42 — To tveganje se je v obravnavanem primeru dejansko uresničilo, ker so francoski organi za zadevne delavce uporabili francoski sistem socialne varnosti, čeprav je zanje že veljal švicarski sistem socialne varnosti. Glej v zvezi s tem točko 73 teh sklepnih predlogov.

43 — Čeprav lahko delavec res uporabi pravna sredstva upravne in sodne narave, ki so na voljo v zadevnih državah članicah, ne bi bilo nobene ovire za to, da bi se na koncu soočal z dvema nasprotujočima si dokončnima odločbama.

44 — Glej opombo 25 teh sklepnih predlogov.

45 — Glej sodbo z dne 15. decembra 1987, Danska/Komisija (348/85, EU:C:1987:552, točka 19).

46 — Glej v tem smislu sklepne predloge generalnega pravobranilca C. O. Lenza v zadevi Calle Grenzshop Andresen (C-425/93, EU:C:1995:12, točka 61) in sklepne predloge generalnega pravobranilca F. G. Jacobsa v zadevi FTS (C-202/97, EU:C:1999:33, točka 53).

47 — Kot je generalni pravobranilec M. Szpunar poudaril v sklepnih predlogih v zadevi Bouman (C-114/13, EU:C:2014:123, točka 30), je omejitev sodnega nadzora, ki ga izvaja država gostiteljica, mogoče utemeljiti z razlogi pravne varnosti.

54. Poleg tega se mi zdi, da je možnost, da sodišča države članice gostiteljice zavrnejo potrdilo E 101 iz druge države članice, težko uskladiti s splošnim načelom, v skladu s katerim nadzor nad odločbami organov države članice opravljajo sodišča te države.⁴⁸ Ker potrdilo E 101 potrjuje vključenost delavca v sistem socialne varnosti države članice, iz katere je nosilec izdajatelj, je treba namreč to potrdilo šteti za akt te države članice.⁴⁹

55. Iz navedenega izhaja, da obstoječa sodna praksa Sodišča glede zavezujočega učinka potrdila E 101 sloni na splošnih preudarkih, povezanih z načeli in cilji, na katerih temeljijo kolizijska pravila iz Uredbe št. 1408/71. Zato ni mogoče pričakovati, da se bo ta sodna praksa spremenila, razen če se dokaže, da je taka sprememba resnično potrebna za zagotovitev pravilne uporabe teh pravil.

56. To velja toliko bolj, ker se je evropski zakonodajalec pri reviziji pravnega okvira o koordinaciji sistemov socialne varnosti z učinkom od 1. maja 2010 odločil kodificirati razlago, oblikovano s sodno prakso Sodišča glede zavezujočega učinka potrdila E 101, tako da je ohranil izključno pristojnost nosilca izdajatelja za presojo veljavnosti potrdila E 101.⁵⁰

57. Nato je treba ugotoviti, da če bi Sodišče priznalo možnost, da pristojni nosilec ali sodišča države članice gostiteljice v položaju, kot je ta v postopku v glavni stvari, zavrnejo potrdilo E 101, ki ga je izdal pristojni nosilec druge države članice, bi to v nasprotju z zatrditvijo belgijske vlade⁵¹ nedvomno pomenilo spremembo sodne prakse Sodišča. Taka izjema od zavezujočega učinka potrdila E 101 bi namreč pomenila odstopanje od delitve pristojnosti med državami članicami, kot je določena s to sodno prakso.

58. V nadaljnji analizi bom preučil glavna argumenta, ki ju navajata Urssaf regije Alzacija in francoska vlada v podporo svojim predlogom, ki se nanašata na uvedbo izjeme od zavezujočega učinka potrdila E 101, in sicer na eni strani domnevne pomanjkljivosti postopka dialoga in pravnega postopka, ki sta določena v Uredbi št. 1408/71, da bi se državi članici gostiteljici zagotovilo učinkovito pravno sredstvo, da doseže odvzem potrdila E 101 (oddelek D), ter na drugi pomen, ki se s sodno prakso Sodišča v drugih kontekstih priznava preprečevanju nelojalne konkurence in socialnega dampinga (oddelek E).⁵²

D – Postopek dialoga in pravni postopek, ki ju določa Uredba št. 1408/71

59. Čeprav pristojnemu nosilcu ali sodiščem države članice gostiteljice ni dovoljeno zavrniti potrdila E 101, pa Uredba št. 1408/71 določa postopek, ki se uporabi, če se želi doseči, da nosilec izdajatelj to potrdilo odvzame oziroma razveljavi v položaju, kot je ta v postopku v glavni stvari, v katerem je ugotovljeno, da pogoji za izdajo potrdila očitno niso izpolnjeni.

48 — Glej v tem smislu sklepne predloge generalnega pravobranilca F.G. Jacobsa v zadevi FTS (C-202/97, EU:C:1999:33, točka 60). Z enakim preudarkom bi bilo mogoče pojasniti, zakaj so s področja uporabe Uredbe (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 2012, L 351, str. 1) izključene med drugim davčne in upravne zadeve ter odgovornost države za dejanja in opustitve pri izvajanju državne oblasti (*acta iure imperii*). Glej člen 1(1) te uredbe.

49 — V tem okviru potrdilo E 101 izraža pravno presojo dejanskega položaja, ki jo je podal pristojni nosilec izdajatelj, in sicer presojo, v skladu s katero položaj delavca, na katerega se nanaša to potrdilo, spada na področje uporabe enega od pravil o odstopanjih, določenih v naslovu II Uredbe št. 1408/71. Glej v tem smislu sklepne predloge generalnega pravobranilca C.O. Lenza v zadevi Calle Grenzshop Andresen (C-425/93, EU:C:1995:12, točka 59).

50 — Glej člen 5 Uredbe št. 987/2009, naslovljen „Pravna vrednost dokumentov in dokazil, izdanih v drugi državi članici“, ki v odstavku 1 določa, da so dokumenti, ki jih izda nosilec države članice in ki potrjujejo položaj neke osebe za namene uporabe uredb št. 883/2004 in št. 987/2009, ter dokazila, na podlagi katerih so izdani dokumenti, za nosilce drugih držav članic sprejemljivi, dokler jih država članica, v kateri so bili ti dokumenti ali dokazila izdelani, ne umakne ali razglasi za neveljavne. Glej tudi uvodno izjavo 12 Uredbe št. 987/2009, v kateri so med drugim omenjene sodna praksa Sodišča in odločitve Upravne komisije. Naj spomnim, novi pravni okvir se *ratione temporis* ne uporablja za to zadevo. Glej točke 11, 13, 17 in 18 teh sklepnih predlogov.

51 — Glej točko 43 teh sklepnih predlogov.

52 — Glej točko 42 teh sklepnih predlogov.

60. Ta postopek temelji na načelu lojalnega sodelovanja med državami članicami, ki je določeno v členu 4(3) PEU in zavezuje tako državo članico gostiteljico kot državo, ki je izdala potrdilo E 101.

61. Na eni strani je z načelom lojalnega sodelovanja pristojnemu nosilcu države članice gostiteljice naloženo – kot je razvidno iz člena 84a(3) Uredbe št. 1408/71 – da začne postopek dialoga z nosilcem, ki je izdal potrdilo E 101, kadar meni, da pogoji za izdajo potrdila niso izpolnjeni.⁵³ To po mojem mnenju med drugim velja, kadar pristojni nosilec države članice gostiteljice, tako kot v obravnavanem primeru, meni, da potrdilo ni popolno.⁵⁴ V takem primeru načelo sodelovanja zahteva, da mora imeti nosilec izdajatelj možnost potrdilo popraviti ali ga po potrebi odvzeti.

62. Trenutek izdaje potrdila prav tako ne more vplivati na obveznost pristojnega nosilca države članice gostiteljice, da začne dialog z nosilcem izdajateljem, kadar meni, da je treba potrdilo E 101 odvzeti.⁵⁵ Naj spomnim, čeprav se potrdilo E 101 po možnosti izda pred začetkom obdobja, na katero se nanaša, ga je mogoče izdati tudi med tem obdobjem ali celo po njegovem izteku.⁵⁶ Ta ugotovitev izhaja iz dejstva, da zgolj potrdilo ne ustvarja ne pravice ne pravnega razmerja, temveč je namenjeno zgolj potrjevanju, da je delavec v zadevnem obdobju vključen v sistem socialne varnosti države, iz katere je nosilec izdajatelj.

63. Na drugi strani je z načelom lojalnega sodelovanja nosilcu, ki je izdal potrdilo E 101, naloženo, da pravilno presodi dejstva, ki so upoštevna za uporabo pravil o določitvi zakonodaje, ki se uporablja na področju socialne varnosti, in da torej zagotovi resničnost navedb v potrdilu E 101.⁵⁷ V tem okviru mora ta nosilec še enkrat preveriti utemeljenost izdaje potrdila E 101 in ga po potrebi odvzeti, kadar pristojni nosilec države članice gostiteljice izrazi dvom glede resničnosti okoliščin, na katerih temelji navedeno potrdilo, in s tem glede resničnosti navedb v njem, ker te navedbe med drugim ne ustrezajo zahtevam iz člena 14 Uredbe št. 1408/71.⁵⁸

53 — Glej tudi člen 5(2) Uredbe št. 987/2009, ki določa, da v primeru dvoma o utemeljenosti dokumenta ali točnosti dejstev, ki so podlaga za navedbe v dokumentu, nosilec države članice, ki prejme dokument, zaprosi nosilca, ki je izdal dokument, za potrebna pojasnila in po potrebi za umik navedenega dokumenta. Nosilec, ki je izdal dokument, ponovno pretehta razloge za izdajo dokumenta in ga po potrebi prekliche. Naj spomnim, Uredba št. 987/2009 se *rationae temporis* ne uporablja za to zadevo. Glej točko 13 teh sklepnih predlogov.

54 — Tako Urssaf regije Alzacija kot francoska vlada sta izpostavila okoliščino, da zadevna potrdila E 101 niso vsebovala niti imen ladij, na katerih so bili zadevni delavci zaposleni, niti krajev opravljanja njihovega dela.

55 — Predložitveno sodišče je v predložitveni odločbi izpostavilo dejstvo, da je v obravnavanem primeru švicarski nosilec izdal potrdila E 101 v dveh svežnjih in v določeni meri retroaktivno.

56 — Glej sodbo z dne 30. marca 2000, Banks in drugi (C-178/97, EU:C:2000:169, točka 53). Glej tudi točko 6 Sklepa upravne komisije št. 181 z dne 13. decembra 2000 o uporabi členov 14(1), 14a(1) ter 14(1) in (2) Uredbe št. 1408/71 (2001/891/ES) (UL 2001, L 329, str. 73). Prav tako glej točko 1 Sklepa Upravne komisije št. 126 z dne 17. oktobra 1985 o uporabi členov 14(1)(a), 14a(1)(a) ter 14b(1) in (2) Uredbe št. 1408/71 (UL 1986, C 141, str. 3), iz katere izhaja, da je nosilec iz členov 11 in 11a Uredbe št. 574/72 dolžan izdati potrdilo o zakonodaji, ki se uporablja (obrazec E 101), tudi če se za izdajo tega potrdila zaprosi po začetku opravljanja dejavnosti na ozemlju druge države od tiste, ki je pristojna.

57 — Glej zlasti sodbo z dne 10. februarja 2000, FTS (C-202/97, EU:C:2000:75, točka 51). Poleg tega je Sodišče pojasnilo, da je uporaba sistema kolizijskih pravil, uvedenega z Uredbo št. 1408/71, odvisna le od objektivnega položaja, v katerem je zadevni delavec (sodba z dne 14. oktobra 2010, van Delft in drugi, C-345/09, EU:C:2010:610, točka 52). V zvezi z elementi, ki jih je treba upoštevati pri določitvi zakonodaje, ki se uporablja, glej sodbo z dne 4. oktobra 2012, Format Urządzenia i Montaż Przemysłowe (C-115/11, EU:C:2012:606, točki 45 in 46), iz katere zlasti izhaja, da mora pristojni nosilec svoje ugotovitve opreti na dejanski položaj delavca in po potrebi zavriniti izdajo potrdila E 101.

58 — Glej v tem smislu sodbo z dne 10. februarja 2000, FTS (C-202/97, EU:C:2000:75, točka 56). Glej tudi točko 7(a) in (c) Sklepa Upravne komisije št. 181, *op. cit.* Čeprav se ta sklep ne uporablja neposredno za obravnavani primer, ker so bila zadevna potrdila E 101 izdana na podlagi člena 14(2)(a)(i) Uredbe št. 1408/71, na katerega se ta sklep ne nanaša, navedeni sklep št. 181 v veliki meri odseva sodno prakso Sodišča, ki velja za vse položaje, v katerih je bilo potrdilo E 101 izdano na podlagi določb naslova III Uredbe št. 574/72. Glej v zvezi s tem opombo 37 teh sklepnih predlogov.

64. Če zadevna nosilca ne najdeta rešitve v razumnem roku, je v členu 84a(3) Uredbe št. 1408/71 določena možnost, da k posredovanju pozoveta Upravno komisijo za socialno varnost delavcev migrantov (v nadaljevanju: Upravna komisija).⁵⁹ Na podlagi člena 81(a) Uredbe št. 1408/71 je ta komisija med drugim odgovorna za obravnavanje vseh vprašanj v zvezi z uporabo in razlago, ki izhajajo iz določb navedene uredbe.⁶⁰

65. Če Upravni komisiji ne uspe uskladiti stališč pristojnih nosilcev glede zakonodaje, ki se uporablja v konkretnem primeru, državi članici gostiteljici ostane možnost – ne da bi to vplivalo na morebitna pravna sredstva, ki obstajajo v državi članici, iz katere izhaja nosilec izdajatelj –⁶¹ da zoper zadnjenavedeno državo članico začne postopek zaradi neizpolnitve obveznosti na podlagi člena 259 PDEU.⁶² Rad bi dodal, da je tak postopek mogoče začeti tudi preko Komisije.⁶³ Kljub vsemu je bil v obravnavanem primeru začetek postopka zaradi neizpolnitve obveznosti zoper državo, ki je izdala potrdila E 101, izključen, ker Švica ni država članica Unije. Vendar je v Sporazumu ES-Švica določena možnost predložitve zadeve Skupnemu odboru, ustanovljenemu na podlagi tega sporazuma in odgovornemu prav za odločanje o ukrepih, ki se sprejmejo v primeru resnih gospodarskih ali socialnih težav.⁶⁴

66. Da pa bi se preprečilo to, da bi pristojni nosilci ali sodišča različnih držav članic izdajali nasprotujoče si odločbe glede zakonodaje, ki se uporablja v konkretnem primeru, kar bi močno ogrozilo pravno varnost zadevnih delavcev in s tem posegalo v njihovo prosto gibanje v Uniji, postopek dialoga in spravi postopek, določena v Uredbi št. 1408/71, izključujeta vsakršno enostransko ravnanje pristojnega nosilca in sodišč države članice gostiteljice.

67. Vendar Urssaf regije Alzacija in francoska vlada trdita, da je tako enostransko ravnanje nujno v položaju, kot je ta v postopku v glavni stvari, v katerem kljub ugotovitvi, da pogoji za izdajo potrdila E 101 očitno niso izpolnjeni, nosilec izdajatelj ni odvil potrdila.

68. Toda v obravnavani zadevi se ni mogoče uspešno sklicevati na ta argument, da bi se upravičila izjema od zavezujočega učinka potrdila E 101.

69. Po mojem mnenju namreč ni bilo dokazano, da s postopkoma, določenima v Uredbi št. 1408/71, ni mogoče zagotoviti pravilne uporabe kolizijskih pravil iz te uredbe tudi v položaju, kot je ta v postopku v glavni stvari, če bi pristojna nosilca zadevnih držav članic ta postopka dejansko izpeljala do konca. V zvezi s tem je treba ugotoviti, da v obravnavanem primeru francoski organi niso izčrpali pravnih sredstev, ki so jim na voljo na podlagi Uredbe št. 1408/71.

70. Prvič, čeprav so francoski organi res začeli dialog s švicarskim nosilcem izdajateljem s tem, da so ga zaprosili, naj odvzame zadevna potrdila E 101, pa so ti organi – kot je francoska vlada potrdila na obravnavi – opustili ta dialog po odgovoru tega nosilca z dne 18. avgusta 2011.

59 — Glej tudi točko 9 Sklepa Upravne komisije št. 181, *op. cit.*, ter sodbe z dne 10. februarja 2000, FTS (C-202/97, EU:C:2000:75, točka 57); z dne 30. marca 2000, Banks in drugi (C-178/97, EU:C:2000:169, točka 44), in z dne 26. januarja 2006, Herbosch Kiere (C-2/05, EU:C:2006:69, točka 28).

60 — V skladu s členom 80(3) Uredbe št. 1408/71 se odločitve Upravne komisije o vprašanjih v zvezi z razlago Uredbe sprejemajo soglasno.

61 — Glej tudi člen 81(a) Uredbe št. 1408/71, iz katerega izhaja, da pristojnost Upravne komisije ne posega v pravice organov, nosilcev in oseb, da uveljavljajo te pravice v postopkih in pred sodišči, ki jih določajo zakonodaje držav članic, ta uredba ali Pogodba.

62 — Glej v tem smislu sodbe z dne 10. februarja 2000, FTS (C-202/97, EU:C:2000:75, točka 58); z dne 30. marca 2000, Banks in drugi (C-178/97, EU:C:2000:169, točka 45), in z dne 26. januarja 2006, Herbosch Kiere (C-2/05, EU:C:2006:69, točka 29).

63 — Na obravnavi je zastopnik Komisije navedel, da po njegovem vedenju nobena država članica nikoli ni zahtevala od Komisije, naj zoper drugo državo članico začne postopek zaradi izpolnitve obveznosti, ker naj ustanove iz zadnjenavedene države članice ne bi spoštovale svoje obveznosti zagotovitve resničnosti navedb v potrdilih E 101. Ta ugotovitev je lahko presenetljiva glede na pomembne nacionalne interese, za katere se zdi, da so vključeni, glede na stališča, ki sta jih predstavila zlasti Urssaf regije Alzacija in francoska vlada.

64 — Glej člen 14 Sporazuma ES-Švica in zlasti odstavek 2 tega člena.

71. Zdi pa se mi, da je švicarski nosilec s tem odgovorom po eni strani potrdil stališče francoskih organov glede razlage člena 14(2)(a)(i) Uredbe št. 1408/71 s tem, da je priznal, da se ta določba ne uporablja za zadevne delavce, če ti svojo dejavnost na krovu ladij dejansko opravljajo samo na francoskem ozemlju. Po drugi strani ta nosilec vseeno ni odvzel oziroma razveljavil spornih potrdil E 101 niti ni za vsako od teh potrdil opravil konkretne presoje, ali ga je treba glede na ugotovitve, ki so jih podali francoski organi, odvzeti oziroma razveljaviti.⁶⁵ Poleg tega je švicarski nosilec francoske organe prosil, naj se odpovejo retroaktivnemu popravku, v kar pa ti organi niso privolili.⁶⁶

72. Iz tega je razvidno, da so nekatere težave, potem ko je bil med francoskimi organi in švicarskim nosilcem začet dialog, ostale nerešene. Ni pa mogoče izključiti, da bi ti organi in nosilec lahko dosegli dogovor, če bi se dialog nadaljeval.

73. Poleg tega ugotavljam, da so francoski organi začeli dialog z nosilcem izdajateljem, šele ko so od vročitve odmere prispevkov družbi A-Rosa zaradi neplačevanja v francoski sistem minila že več kot tri leta in pol. Dejansko so ti organi za zadevne delavce enostransko uporabili francoski sistem socialne varnosti, ne da bi upoštevali, da zanje pravzaprav velja že švicarski sistem socialne varnosti.⁶⁷

74. Drugič, v obravnavani zadevi ni bila preučena možnost, ki je določena v členu 84a(3) Uredbe št. 1408/71, in sicer možnost k posredovanju pozvati Upravno komisijo, da bi ta uskladila stališča francoskih organov in švicarskega nosilca. Čeprav sklepi, ki jih izda navedena komisija, niso zavezujoči,⁶⁸ ni mogoče izključiti, da bi bilo pod njenim vodstvom mogoče najti rešitev.

75. Iz navedenega izhaja, da dejstva v obravnavani zadevi ne morejo razkrivati domnevnih pomanjkljivosti postopkov, ki ju določa Uredba št. 1408/71, saj sta bila ta postopka v tem primeru dejansko kršena. Poleg tega ne vidim nobene podlage, ki bi Sodišču omogočala, da bi splošneje štelo, da ta postopka – gledano v celoti – nista primerna za zagotovitev pravilne uporabe določb te uredbe.

65 — Glej točke 27, 38 in 39 teh sklepnih predlogov. V zvezi s področjem uporabe izjeme iz člena 14(2)(a) Uredbe št. 1408/71 glej sodbo z dne 19. marca 2015, Kik (C-266/13, EU:C:2015:188, točka 59), v kateri je Sodišče pojasnilo, da se ta izjema nanaša na osebe, ki opravljajo predvsem mobilno delo, ki se opravlja v takih okoliščinah, da njegovega opravljanja ni mogoče povezati z nekim natančno določenim krajem.

66 — Ugotavljam, da uredbi št. 1408/71 in št. 574/72 ne vsebujeta nobenih napotkov v zvezi s popravki, ki jih je treba izvesti v primeru odvzema oziroma razveljavitve potrdila E 101. Glej v zvezi s tem praktični vodnik Komisije, *op. cit.*, str. 36 do 37, iz katerega izhaja, da „[č]e informacije, predložene na začetku postopka določitve zakonodaje, ki se uporablja, niso bile namerno nepravilne, morajo vse spremembe, ki so rezultat takega pregleda, veljati od tekočega datuma“.

67 — Glej točke od 21 do 26 teh sklepnih predlogov.

68 — V skladu s sodno prakso Sodišča Upravna komisija nima pooblastil za sprejetje normativnih aktov, sklep te komisije pa nosilcev socialne varnosti ne more zavezovati k uporabi določenih metod ali prevzemu določenih razlag, kadar ti nosilci uporabljajo pravila Unije. Glej v tem smislu sodbi z dne 14. maja 1981, Romano (98/80, EU:C:1981:104, točka 20), in z dne 8. julija 1992, Knoch (C-102/91, EU:C:1992:303, točka 52).

76. Nikakor ne želim izključevati, da bi bilo izboljšanje postopkov, uvedenih v okviru Uredbe št. 1408/71, lahko primerno za zagotovitev pravilne uporabe določb naslova II te uredbe.⁶⁹ Vendar je za to problematiko v bistvu pristojen evropski zakonodajalec. V zvezi s tem ugotavljam, da so bile nekatere spremembe že uvedene⁷⁰ in da je ta tematika trenutno predmet zakonodajnih razprav na evropski ravni.⁷¹

77. Glede na vse te elemente menim, da se na argument, ki ga navajata Urssaf regije Alzacija in francoska vlada v zvezi z domnevnimi pomanjkljivostmi postopkov, določenih v Uredbi št. 1408/71, ni mogoče uspešno sklicevati, da bi se upravičila izjema od zavezujočega učinka potrdila E 101.

E – Sodna praksa v zvezi s preprečevanjem nelojalne konkurence in socialnega dampinga

78. Urssaf regije Alzacija in francoska vlada se sklicujeta na sodno prakso Sodišča, v skladu s katero je med nujnimi razlogi v splošnem interesu, ki bi lahko upravičili omejitev svobode opravljanja storitev, med drugim preprečevanje nelojalne konkurence podjetij, ki svojim napotenim delavcem izplačujejo plačo, nižjo od minimalne plače, pri čemer ta cilj zajema tudi cilj varstva delavcev s pomočjo boja proti socialnemu dampingu.⁷²

79. Ti stranki zatrjujeta, da po analogiji cilj preprečevanja nelojalne konkurence in socialnega dampinga upravičuje to, da učinek, ki se pripisuje potrdilu E 101, izjemoma ne velja niti za pristojnega nosilca niti za sodišča države članice. V zvezi s tem Urssaf regije Alzacija navaja, da nekateri nacionalni nosilci socialne varnosti ne „igrajo po pravilih“, ker pred izdajo potrdil E 101, za katera zaprosi delodajalec, ne izvajajo niti najmanjšega nadzora. Poleg tega francoska vlada meni, da se lahko nekateri nosilci ali organi države izdajateljice potrdil E 101 znajdejo v skušnjavi, da bi izdali potrdila E 101, ki ne bi smela biti izdana, ko uporabljajo nekakšno obliko nelojalne konkurence proti drugim državam članicam.

80. Ugotoviti je treba, da se omenjena sodna praksa nanaša na vprašanje, ali se lahko v primeru, ko neko področje ni usklajeno,⁷³ cilji, kot je preprečevanje nelojalne konkurence in socialnega dampinga, upoštevajo kot nujne zahteve v splošnem interesu, ki lahko upravičujejo omejitve prostega gibanja delavcev in svobode opravljanja storitev v Uniji.

69 — Predvsem se mi zdi, da je pri sedanjem sistemu v neki meri pomanjkljivo to, da sklepi, ki jih izda Upravna komisija, niso zavezujoči, zaradi česar je sicer že vnaprej izključena možnost, da bi bila utemeljenost sklepov te komisije predmet nadzora sodišč Unije.

70 — Glej zlasti člen 71(2) Uredbe št. 1408/71, kakor je bil spremenjen z Uredbo št. 465/2012, v skladu s katerim Upravna komisija odloča s kvalificirano večino, kakor je določeno v Pogodbah, razen pri sprejemanju svojega poslovnika, ter Sklep Upravne komisije št. A1 z dne 12. junija 2009 o vzpostavitvi dialoga in pravnega postopka v zvezi z veljavnostjo dokumentov, določitvi zakonodaje, ki se uporablja, ter dodeljevanju dajatev v skladu z Uredbo št. 883/2004 (UL 2010, C 106, str. 1), ki je začel veljati 1. maja 2010. Glej tudi Sklep Upravne komisije št. H5 z dne 18. marca 2010 o sodelovanju v boju proti goljufijam in napakam v okviru uredb št. 883/2004 in št. 987/2009 (UL 2010, C 149, str. 5).

71 — Glej v zvezi s tem točko 9 Resolucije Evropskega parlamenta z dne 14. septembra 2016 o socialnem dampingu v Evropski uniji (2005/2255(INI)) (P8_TAPROV(2016)0346), v kateri je med drugim poudarjeno, da bi morale biti pristojnim organom države članice gostiteljice v sodelovanju z organi države pošiljateljice omogočeno, da preverijo verodostojnost obrazca A1, kadar obstajajo resni dvomi o dejanski napotitvi. Glej tudi s tem povezano poročilo Odbora Parlamenta za zaposlovanje in socialne zadeve z dne 18. avgusta 2016 (A8-0255/2016).

72 — Omenjajo se predvsem sodbe z dne 23. novembra 1999, Arblade in drugi (C-369/96 in C-376/96, EU:C:1999:575, točka 38); z dne 7. oktobra 2010, dos Santos Palhota in drugi (C-515/08, EU:C:2010:589, točki 47 in 48 ter navedena sodna praksa); z dne 3. aprila 2008, Rüffert (C-346/06, EU:C:2008:189, točka 42 in navedena sodna praksa); z dne 19. decembra 2012, Komisija/Belgija (C-577/10, EU:C:2012:814, točka 45), in z dne 3. decembra 2014, De Clercq in drugi (C-315/13, EU:C:2014:2408, točka 69). Poleg tega je omenjena sodba z dne 2. decembra 1997, Dafeki (C-336/94, EU:C:1997:579), v katere točki 21 je Sodišče ugotovilo, da morajo pristojni nacionalni nosilci socialne varnosti in nacionalna sodišča države članice v postopkih za opredelitev pravic delavca migranta do socialnih dajatev upoštevati certifikate in enakovredne dokumente v zvezi s statusom oseb, ki jih izdajo pristojni organi drugih držav članic, razen če zaradi konkretnih dokazov v zvezi z zadevnim posameznim primerom obstajajo resni dvomi glede njihove točnosti.

73 — Glej zlasti sodbe z dne 2. decembra 1997, Dafeki (C-336/94, EU:C:1997:579, točka 16); z dne 7. oktobra 2010, dos Santos Palhota in drugi (C-515/08, EU:C:2010:589, točka 25), in z dne 19. decembra 2012, Komisija/Belgija (C-577/10, EU:C:2012:814, točki 43 in 44).

81. V okoliščinah obravnavane zadeve tisto, kar naj bi upravičevalo omejitve prostega pretoka, niso toliko dejanja nekaterih gospodarskih subjektov, temveč bolj opustitev uvedbe zadostnega nadzora drugih držav članic, s katerim bi se zagotovila pravilna uporaba kolizijskih pravil, ki jih vsebujejo določbe naslova II Uredbe št. 1408/71.

82. Iz tega izhaja, da bi bilo mogoče problematiko, ki jo navajata Urssaf regije Alzacija in francoska vlada v zvezi z nelojalno konkurenco in socialnim dampingom, učinkovito rešiti tako, da bi države članice upoštevale obveznosti, ki izhajajo iz Uredbe št. 1408/71. Kot pa je bilo razloženo zgoraj, sta postopek dialoga in spravi postopek, uvedena v okviru te uredbe, namenjena ravno zagotovitvi takega upoštevanja obveznosti držav članic.⁷⁴

83. Glede na to ugotovitev menim, da se v obravnavani zadevi ni mogoče uspešno sklicevati na cilj preprečevanja nelojalne konkurence in socialnega dampinga, da bi se upravičila izjema od zavezujočega učinka potrdila E 101.

84. V zvezi s tem je treba tudi opozoriti, da obveznosti, ki izhajajo iz prava Unije – kot je zatrdila Komisija – za države članice veljajo neodvisno od morebitne neizpolnitve obveznosti drugih držav članic.⁷⁵ Država članica si tako ne sme sama dati pooblastila za enostransko sprejetje korektivnih ali zaščitnih ukrepov, katerih namen je preprečiti morebitno kršitev pravil prava Unije od druge države članice.⁷⁶ Če bi bilo drugače, bi bil sistem kolizijskih pravil, uveden z Uredbo št. 1408/71, ogrožen.

85. Za konec je treba spomniti, da se ob upoštevanju dejstev spora o glavni stvari analiza, predstavljena v teh sklepnih predlogih, ne nanaša na primere goljufije ali zlorabe pravice delavca ali njegovega delodajalca.⁷⁷ Tako ni mogoče izključiti možnosti, da bo treba v prihodnje zagotoviti pojasnila o uporabi sodne prakse glede zavezujočega učinka potrdila E 101 za položaje, v katerih je bila ugotovljena taka goljufija ali zloraba.

V – Predlog

86. Glede na navedeno Sodišču predlagam, naj na vprašanje za predhodno odločanje, ki ga je postavilo Cour de cassation (Francija), odgovori:

Dokler nosilec, ki je izdal potrdilo E 101 v skladu s členom 12a(1a) Uredbe Sveta (EGS) št. 574/72 z dne 21. marca 1972 o določitvi postopka za izvajanje Uredbe (EGS) št. 1408/71 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti – in sicer potrdilo, ki potrjuje vključenost zaposlene osebe v sistem socialne varnosti te države članice na podlagi člena 14(2)(a)(i) Uredbe Sveta (EGS) št. 1408/71 z dne 14. junija 1971 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe, samozaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti – ne odvzame tega potrdila ali ga razglasi za neveljavno, je navedeno potrdilo zavezujoče za pristojni nosilec in sodišča države članice gostiteljice, tudi če ti ugotovijo, da pogoji za opravljanje dejavnosti zaposlene osebe očitno ne spadajo na stvarno področje uporabe zadnjenavedene določbe.

74 — Glej točke od 59 do 66 teh sklepnih predlogov.

75 — Glej v tem smislu sodbo z dne 26. februarja 1976, Komisija/Italija (52/75, EU:C:1976:29, točka 11), v kateri je Sodišče poudarilo, da s Pogodbo niso bile zgolj ustvarjene medsebojne obveznosti različnih subjektov, za katere se uporablja, temveč je bil z njo uveden nov pravni red, ki ureja pooblastila, pravice in obveznosti navedenih subjektov ter postopke, ki so potrebni za ugotavljanje in kaznovanje vsakršne kršitve.

76 — Glej sodbo z dne 23. maja 1996, Hedley Lomas (C-5/94, EU:C:1996:205, točka 20).

77 — Glej točko 36 teh sklepnih predlogov. Iz ustaljene sodne prakse izhaja, da se na predpise Unije ni mogoče sklicevati z namenom goljufije ali zlorabe. Glej sodbo z dne 28. julija 2016, Kratzer (C-423/15, EU:C:2016:604, točka 37 in navedena sodna praksa).